

Предговор

Организовани криминалитет представља феномен који привлачи вишеструку пажњу научне, стручне, као и остале јавности. Различити углови посматрања доводе до бољег разумевања и схватања ове друштвено негативне појаве, али и до прихватња одређених стилова и образаца понашања (јачања култа организованог криминала). Питање сузбијања организованог криминалитета посебно су значајна. Једноставно, нема државе која није оптерећена организованим криминалитетом, било од стране организованих криминалних група које делују унутар државе, или је пак мета транснационалног организованог криминалитета. Због тога је изузетно важно прилагођавање постојећих метода или изналагање нових ради сузбијања ове друштвено негативне појаве. Посебно је значајна међународна сарадња на овом плану, било путем регионалних и међународних споразума, или непосредном сарадњом агенција за спровођење закона више земаља.

Тежиште ове монографије бави се проблемом истраживања супротстављања организованом криминалитету применом савремених метода за откривање и истрагу кривичних дела организованог криминалитета, што подразумева и истраживање кривичних, процесних и криминалистичких аспеката примене савремених метода у супротстављању организованом криминалитету. Наиме, уважавајући чињеницу да традиционалне методе супротстављања организованом криминалитету нису довољне, акценат се ставља на савремене методе у откривању и истрази кривичних дела организованог криминалитета, са освртом на кривичне, процесне и криминалистичке аспекте њихове примене. Такође, сагледани су и појавни облици организованог криминалитета, са освртом на идентификацију постојећих облика организованог криминалитета у Републици Српској и Босни и Херцеговини. Монографија, поред уводног и закључног дела, систематизована је у шест делова рада. У првом делу разматран је проблем појмовног одређења и дефинисања организованог криминалитета. У том контексту сагледане су неке институционалне и ванинституционалне дефиниције организованог криминалитета, које су најприсутније у теоријским и практичним посматрањима феномена организованог криминалитета, као и друга одређења организованог криминалитета (карактеристике, узроци организованог криминалитета, итд.). У другом делу сагледани су кривични и процесни аспекти организованог криминалитета. Кривични аспекти

организованог криминалитета односе се на кривичноправно одређење организованог криминалитета, односно одређење кривичних дела организованог криминалитета. Процесни аспекти организованог криминалитета подразумевају сагледавање организованог криминалитета са аспекта кривичног процесног права, односно процесне аспекте супротстављања организованом криминалитету. У оквиру *трећег дела* приказани су криминалистички аспекти откривања и истраге кривичних дела организованог криминалитета, односно стратешки приступ супротстављању организованом криминалитету и криминалистичко - обавештајни рад, као и други криминалистички аспекти супротстављања организованом криминалитету. У *четвртном делу* сагледани су постојећи појавни облици организованог криминалитета, са освртом на идентификацију појавних облика организованог криминалитета у Републици Српској и Босни и Херцеговини. *Пети део* је тематски део и у њему су сагледане савремене методе откривања и истраге кривичних дела организованог криминалитета. Приказани су законски аспекти примене савремених метода откривања и истраге кривичних дела организованог криминалитета, те је дат компаративни приказ примене савремених метода откривања и истраге кривичних дела организованог криминалитета у појединим земљама. Методе које су обрађене у раду су: надзор и техничко снимање телекомуникација, приступ компјутерским системима и компјутерско сравнавање података, надзор и техничко снимање просторија, тајно праћење и техничко снимање лица, прикривени истражитељ, симуловани откуп предмета и симуловано давање откупнине и надзирани превоз и испорука предмета. У *шестом делу рада* дати су прикази резултата емпијског истраживања. Наиме, емпијско истраживање обухватило је анализу организованог криминалитета у Републици Српској и БиХ, која се огледала кроз анализу стања (дескриптивна анализа) организованог криминалитета у Републици Српској и експертски интервју, који је приказан кроз статистичку анализу. Основу монографије чини садржај докторске дисертације одбрањене на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, 2009. године. Такође, монографијом су обухваћени и неки ауторски (и коауторски) радови, који су у вези са њеним садржајем.

Будући да се ради о актуелној теми, која се брзо мења, постоји могућност да су одређене целине претрпиле одређене промене. То се посебно односи на тумачење законских прописа, јер су већ током писања монографије наступиле одређене измене закона који се односе на посматрану проблематику. Такође, свесни обимности теме, могуће је да су неки садржаји обимнији, док други имају недостатака. Због тога ће свака добронамерна сугестија и примедба допринети елиминисању уочених недостатака и свакако, већем квалитету рада.

У Бањој Луци, 19.03.2010. године

Аутор